

[Hans Rasmussen.]

bliver at kontrollere, at priser og avancer ikke forhøjes mere end tilladt, og jeg har allerede henvist til en stikprøvekontrol. Som sagt vil det heller ikke være nogen forbrydelse, om kunderne selv er opmærksomme på priserne på de forskellige varer.

Mindretallet peger specielt på lovforslagets § 1, stk. 3, og mener, at denne bestemmelse må anses for at være uegnet til at opfylde det tilsigtede formål: at hindre pris- og lønstigninger.

Med hensyn til at forhindre uønskede prisstigninger angiver lovforslagets § 1 de retningslinjer, der må følges, og jeg mener, at administrationsbesværlighederne er til at overse, således at priskontrollen kan håndhæves.

Lønstigninger er der jo også taget hensyn til i lovforslaget om forlængelse af de kollektive overenskomster, men ved den procedure, der er ført dels fra arbejdsgiver-side, dels nu af oppositionen, er det, ligesom man gennem sine eksempler søger fremmet en stigning på lønområdet. Hvis der ikke mellem de to hovedorganisationer på arbejdsmarkedet bliver enighed om at fordele beløbene til de overenskomstnæssige satser, så kunne jo navnlig Dansk Arbejdsgiverforenings skrivelse været et udmærket procedurmiddel anvendt af arbejderne i overenskomstnævnet, som så med bindende virkning må træffe beslutning om lønsatsernes fastsættelse.

Socialistisk folkeparti kan godt medvirke til pris- og avancestoplovforslagets fremme, men mener dog, at § 1, stk. 4, om fastsættelse af bruttoavancen bør ændres. Det ærede medlem hr. Aksel Larsen hævder, at mange af de råvarer, industrien bruger, købes i enheder, der dels på grund af forarbejdsningsmåden, dels på grund af klimatiske forhold giver et stærkt vekslende udbytte af færdigvarer pr. enhed af de indkøbte råvarer. I sådanne virksomheder bliver bruttoavancen stærkt svingende, og hverken virksomhederne eller andre kan med sikkerhed sige, hvad den lovlige bruttoavance er pr. enhed færdigvare. Det ærede medlem hr. Aksel Larsen har derfor foreslået indsat et nyt stykke, som siger:

„For industri- og håndværksvirksomheder må overskuddet med tillæg af

betalte renter af lånt kapital i forhold til den nødvendige investerede kapital ikke være højere i regnskabsåret 1963, end det var i det foregående regnskabsår.“

Det er min opfattelse, at denne formulering både er uheldig og unødvendig. Den er uheldig, fordi der opereres med renter af den nødvendige investerede kapital. Hvad der skal forstås herved, er vanskeligt at sige, idet den kapital, der er investeret i de forskellige virksomheder, selv inden for samme branche, kan være meget forskellig.

Formuleringen er også unødvendig, for bruttoavancebegrebet i lovforslagets § 1, stk. 4, svarer til det almindeligt anvendte begreb, og det må formodes, at såvel de erhvervsdrivende som monopoltilsynet vil være bedst i stand til at arbejde med dette almindelige begreb.

Når det drejer sig om lovforslaget om indseende med priser, kan jeg bl. a. henviser til, hvad jeg sagde ved første behandling.

Under udvalgsbehandlingen har man i § 2, stk. 3, foreslået, at der blandt de omkostninger, der skal tages hensyn til, også medtages omkostninger — som jeg tidligere har præciseret — ved genindkøb. Monopoltilsynet har så muligheder for at afveje, hvorvidt det er indkøbsprisen eller genindkøbsprisen, der skal lægges til grund. Det er et almindeligt kalkulationsprincip i vide kredse af erhvervslivet at bruge genanskaffelsesprisen, og denne tilføjelse kan altså anbefales fra socialdemokratiets side.

Oppositionspartierne indstiller også dette lovforslag til forkastelse, og deres kommentarer findes i betænkningen.

Socialistisk folkeparti fremsætter sit eget underændringsforslag, hvori det fastsættes, hvor stort et overskud monopoltilsynet maksimalt må tillade. Forslaget går ud på, at overskuddet, inkl. betalte renter af lånt kapital, ikke må overstige 8 pct. Om de 8 pct. er passende, kan jo altid diskuteres. Men vil en således fastsat sats ikke fastlåse avancen til en bestemt størrelse, uanset at risikoen i de forskellige brancher kan medføre rimeligheden af vidt forskellige avanceprocenter? Regeringspartierne kan ikke medvirke til dette ændringsforslags gennemførelse.

Hvad angår lovforslaget om udbytte-